శృంగారకీర్తనలు

16.45
11027

వేదాంతము

[illegible] వేణుగోపాలస్వామివారి

శృంగారకీర్తనలు.

ఇది

నూజవీడు తాలూకా, పెదఆవటపల్లె

గ్రామకాపురస్థుఁడు

ఆవటపల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారి

ద్వితీయ పుత్రుండగు

రామకృష్ణయ్యచే రచియింపబడి

ప్రకటింపబడినది.

మొదటికూర్పు 1,000 ప్రతులు.

1913.

సేతు ముద్రాక్షరశాల

మచిలీపట్టణము.

శ్రీరామ

శుభమస్తు.

అవిఘ్నమస్తు

శ్రీ యెనమదల వేణుగోపాల స్వామిమీద శృంగార కీర్తనలు

కం॥ శ్రీకర రుక్మిణీపతియగు
శ్రీకృష్ణుని చరితమిపుడు చెప్పితివినుడీ
సాకల్య శాంతగుణుడగు
నా కరిరక్షకుడు నన్ను ననయము బ్రోచున్॥

చ॥ సలిలవిహారు లిద్దరును సన్నుతకాసన చారులిద్దరున్
అరయగ విప్రులిద్ద రసహాయపరాక్రమ శాలులిద్దరున్
హాలతులఁడాయువా డొకడు భూమినిబుట్టినవా డొకండునీ
పలువురితోడ బుట్టిన కృపాతతినాకు ప్రసన్నుమయ్యెడిన్॥

బేహాగు — ఆదితాళం.

గణనాథా నన్ను బ్రోవరారా॥ గణ॥ ౧ గణనాథాయని ఘనముగ బిలచుచు। వినయముతోడను వేడుచునుంటిని। ఘనతకెక్కినా గజముఖుడవు నీ। గానముతోడను గౌరవించి॥ గణనాథా॥ ౨ ఏక దంతని న్నెక్కువగానమ్మి। చిక్కజేసుకుని। సొక్కగ వేడుచు॥ మిక్కుట

విని । పల్కితే నెచాలానూకోని మాటిమాటికినిన్ను । మనమునా నే
నిల్పి యుంటి॥ తడవు॥ ౪ కరుణయుంచ వేమిరా శ్రీ । మొనమదలగో
పాలనేడు । ధరను నావాటపల్లె । వరరామకృష్ణానుత॥ తడవు॥ ౬

శుద్ధకాంబోజి — అట.

౧ పక్కావీడచితిరుగ। నక్కాపేమున్నాది । చక్కానినా సామి
చాలుచాలునురా॥ చక్కదనమున కొలశినీవా । సఖియలను విడనాడ
జాలక । యెక్కసముగా జూచినన్ను । అక్కరకు రాకుండ జేయుట॥
పక్కా॥ ౨ ఆకూలుమడచీనె । నాశాలొనిచ్చితె । సాకారములు జెప్పి
చంకాలోనుంచీయు వంకదారిని బడియు వేగమె । పంకజాక్షులచెం
తజేరియు చంకనున్న విడియములు యాసఖియకొసగయు గూడుచేల
ను॥ పక్కా॥ ౩ గుట్టూగనీయందు । గురిబెట్టుకొనినేను కట్టూకునిల
బాడి । కనుమర్వాకుంటేసి॥ బట్టబయలు జేశినన్ను । పట్టణపు వనితాల
గూడి । దిట్టముగ రతికేళిసుఖములు । దేలుచుంటివ దేమి దేవ॥పక్కా॥
౪ పట్టూకుందామంటె । పశిబాలుడవుగావు। రట్టూకులోబాడి। రచ్చ
కెక్కెదావు। పట్టికట్టి గాలించు మన్మథ । బాణతతులకు నోర్వజాలను।
ప్రెట్టుబెట్టెద నడుగుదాటకు । వగలుబొగలుచు నుంటినేరీటు॥ పక్కా॥
౫ మెంచదరమానిన్ను । మొనమదలగోపాల। పంచాన జేయుట। మం
చితనమటర। లంచగొండివటంచు దెలిశెను। రామకృష్ణదాసపోష।
కొంచెమయినా మరువకనునా। శించి యుంటెనిటుల జేయుట॥ పక్కా॥

కాంభోజి ఆటతాళం.

వయ్యారినాసామి । వస్తేపోజాలావు । యియ్యాడకరుణించి।
యింటీకిబోరా॥ యేర్ఘూమా మొరవచ్చి । పోజాలకుంటీవి। మజ్జానమా
డాలె। మళ్లివత్తువుగాని॥ ౨ యింటీకివస్తేను । విడువజాలవునన్ను। జం
టవదలవునీవు। తంటాలువచ్చును॥ వ॥ ౩ వంటారిదానన ।నొన్నదలాక॰

యుంటేను । యింటిపోరుగువారు । అంటిల్లజేసేరు॥ వ॥ ర ఎంతజెప్పి నవినవు । మొనమదలగోపాల। పంతామనీకిది । సుంతైనదయలేద॥ వ॥ ౪ ధరనునావటపల్లె వరరామకృష్ణాని। వరదూడనాత్రోటి। వాద మేలను పోరా॥ వ॥ ౮

హిందూస్తానికాఫి — ఆట.

౧ పశిదాననునేను । పట్టరాకురనన్ను కనకనలాడేవు । పసలే దుపోపోర॥ పసజెడిపోవ్వూను పట్టితె దేహము । కనవుబారినరీతి । మిన మీనజెడుతుంది॥ పసి॥ ౨ మొంతజెప్పినవినవు । వింతాలుజేసేవు । కం తుకేళికిది । కలయునమయముగాదు॥ యింతాటవదలూమి । రంతుజే యకముందె । అత్తమామలచాటు । అతివననిమెరగావ॥ పసి॥ ౩ వం ..రిదాననని। అంటరాకురసన్ను। కంటికేపసగాని। కసిగందునెరుగావ తంటాలుబెట్టాకు తగదుతగదు తగదు । యింటికిబోనిమ్ము। విడువిడునా సామి॥ పసి॥ ర మొంతకయినతగుదు । వెనమదలగోపాల । అంతరంగ మునీది । అలవిగాకున్నాది॥ సంతానమంచిత । సకలసద్గుణశీల । సర్వ లోకానాథ । చాలుచాలునులేరా॥ పసి॥ ౫ సోర్వజాలనునుమ్మి । నోడ లూము యీవేళ । పరిపారివిధముల । బ్రిస్తుతించితినిన్ను। ధరను నా వటపల్లె । వరరామకృష్ణాని । నిరత్నాము నేలేటి । సిరాజనశనేత్రి॥ పసిదాన॥ ౯

శంకరాభరణం — ఏకతాళం.

౧ మొందూకురావైతివి । నాసామి । పొందూకు మొనమూమొ నూ॥ సందకాడనేను సఖియూనుబంపితె । అందారిలోనుండి । అతినా నుపొమ్మాని॥ ౨ మాటాడనాదూలేదా । నాసామి । పోట్లాడిపోతీవి రా॥ పాటాలగంధీని । పక్కాలోబెట్టూకు । మాటిమాటికిదాని। కు

టాముజేయూచు॥ మొం॥ ౩ యింట్లోపోరు లేదుగా । నాసామి । వం
టారిగానుంటిగా॥ యింటికివస్తేను వెంటబడేనాని । కంటికొకమాటైన
కానరాకుంటివి॥ మొం॥ కంటికిపస లేదురా । నాసామి । వంటికిసుఖ
ములేదా। తుంటరినాసవతి। వెంటబెట్టుకూని । యింటనిల్పిన । న్నం
టకుండాజేసె॥ మొం॥ ౪ యెంతాటదానాపురా । నాసామి । మొనమ
దలగోపాలుడా ॥ కంతుకేళినాతో । కలయరమ్మంటేను । గుంటచిక్కు
లుబెట్టి । గుసగుసలాడేవు॥ మొం॥ ౫ అయ్యయ్యో యిదియేమిరా । నా
సామి । సయ్యాటలాడవేరా । కయ్యాయెరామకృ । ష్ణయ్యాసుబ్రోచే
టి । వయ్యారిసామినా । వలపు దీర్చుటాకు॥ మొం॥ ౧౦

నాటకురంజ ---- ఆట.

సామజయానన । సామినిదేగదే । సరసిజనేత్రుని । సన్నునిస్త్రో
త్రుని । సా॥ ౧ నీరజనేత్రిని । నిల్కడ గనుగొని । నేకుప్రతోడుతను
నెనరుబుట్ట గబల్కె॥ సా। ౨ పన్నగశాయనుడు । పక్కన లేకుంటే।
కన్నులుమూతబడ । కున్నవనుచు బల్కె॥ సా॥ ౩ సారసనేత్రుడు। సర
సములాడకుంటె । సఖియరో నామది । చాలనెంజలినొందె॥ సా॥ ౪
యెంతవలాపున । మొనమదలగోపాలుని । కంతుకేళికివేగ । కలయ
గోరితినని॥ సా॥ ౫ వసుధనావాటపల్లె । వరరామకృష్ణుని । వశమున
నుండును । వారిజనేత్రిని॥ సా॥ ౧౧

కాంభోజ — ఆటతాళ.

౧ యిందారిలోనన్ను యీలాగుజేయూట । యిందిరేశాగను
నా॥ మందారగిరిధర । సుందరరూప గో । విందా ముకుందనా।
పొందువిడచితిరుగ॥ యిందారి॥ ౨ నాసారివారిలో । నన్ను విడనాడూ
ట న్యాయమా నీకిదిరా॥ కాసూకుకొరగాని వేసాలసవతులతో । బా
సాలుజేయూచు । బైసిమాలుచుండి॥ యిందారి॥ ౩ కుందరదనలగూడి

గుసగుసలాడేవు । అందమూ మొనటరా । మందయానలయందు । మ
క్కువనుంచీయు । అందాములన్నియూ యతివలకుజూపుచు॥ యిం॥
౨ యడశేయుటాదగునా । మొనమదలగోపాల । యెంతాటివాడావురా॥
తడవుశేయదగునా । తాళజాలనుసామి । వడబాసి మరయాల । జడి
గోర్వకుంటేరా॥ యిందారి॥ ౩ ధరనునావటపల్లె । వరరామకృష్ణాని।
వరదూడరావేలరా॥ పరిపరివిధముల । బ్రిస్తుతించితినిన్ను । కరుణాస
ముద్రనీ । కరుణానాపై నుంచు॥ యిందారి॥ ౧౨

నాటకురంజి — ఆటతాళం.

చక్కనిసామి । మక్కువదీర్చుమి । సొక్కితినేరా । పక్కకు
రారా॥ చక్కని॥ ౧ చుక్కలరేనికన్న । నెక్కువగానున్నావు । టక్కు
లసవతిని । కెక్కువదాయెనా। చ॥ ౨ యెందరిసతులాతో । యుండు
దువేరా । పొందువిడచిమెడ । జెందెదవేరా॥ చ॥ ౩ కానకయుంటి
వి । కలువలరాయని । కాకలకోర్వజాల । కన్నులజూడరా॥ చ॥ ౪
మొక్కెడిదాననుర । మొనమదలగోపాలని । చక్కినిజేరిన । సఖియని
మొరుగవ॥ చ॥ ౫ ధరణిలోరామకృష్ణ । వరదుడనినయు । కరుణతో
నాసగియు । కమ్మనిముగ్గులిమ్ము। చ॥ ౧౩

కాంబోజ — ఆటతాళం.

౧ అక్కారో సవతిన । న్నంటకుండగజేశి । ప్రక్కానబెట్టూ
కు । పవళించియుండె॥ చక్కా నిమొనమదల స్వామిగోపాలూడు । ని
క్కచూడకుంటే । యెవరిదాననౌదు॥ నిక్కముగనా పక్కవదలిచి।
యక్కసంబులుజెప్పనాపై । మక్కువలుతనుతీర్చుకొనినా । దిక్కునకు
రాకుండజేసెను॥ అక్కారో॥ ౨ మెక్కువవలపించి । యామర్లని
యాశ । వక్కసాటిగడపా । తొక్కనియ్యకయుండె । టక్కులాడి
వద్ద । యెక్కువేమున్నది । అక్కారోయాందారి । వంటిమాడదిగాదా॥

చక్కదనముకుతానె భువిలో । యెక్కువనుచును నిక్కుచును నా । చక్కనయ్యనునాదుకౌగిట । చక్కకుండగ జేసెనహాహా॥ అక్కారొ॥ 3
మందయానరొదాని । పొందుమానుచున్నాడు । అందామునాకేల । అతివారొజెప్పుచూ మందూలమారీది । మందులేశెనేమొ । కుందరదనుడునాపై । కృపలేకయున్నాడు॥ యెందరినిపురుషులను జూచిన । యిందిరేశునిబోలరిలలో । అందముకునాసించినా సవతండనీయక । జేయుచున్నది॥ అక్కారొ॥ ర వసుధనావటపల్లె వరరామకృష్ణూని । వసుధైన శ్రీవేణుగోపాలు నీతోటి॥ భాసురాంగినీపై । ధ్యాసాతోనున్నాది । దోసకారినితోర్చి । వేశిరమ్మనుచు॥ బాసలును పదివేలుజేసిన। దోషములుతనకంట వని ని । ర్దోషియగు శ్రీశేషశయనుని । తోడదెల్పెడివారలెవరే॥ అక్కారొ॥ ౧ర

హిందుస్తానికాపి — ఆట.

యేడజూచినచెలి । ఆడనె యుంటాడు । యెడ్డెదానిని నేనా॥ మొనమదలగోపాలు॥ ౧ మోటుజేసినన్ను । మోహానకారూడు । దీటూగలేనాని । తిరిగిచూడడాయె॥ పాటీదప్పదగు నామేటిదొరై తేను। పడ్డచోటనుతాను । పడనాలెలేనాలె॥ యే॥ ౨ కొద్దిజేసినన్ను । వద్దాకురాకుండా । రద్దిజేయుచునెపుడు । రచ్చాలొ బెట్టుచుండె॥ గద్దారిసవతీని । గారావమునుజేసి । వద్దిజేయుచునన్ను । పల్లాకయుండీయు యే॥ 3 చులాకనజేశియు । సూటిపోటిగనన్ను । పలచానమాటాలు తరుచాడుచున్నాడు॥ అల్పతనమేగాని । అపకీర్తిగాదాటె । వలపునిల్వకయుంటె । వన్నెవేసుకొరాదా॥ యే॥ ర ధరలో నావటపల్లె । వరరామకృష్ణూని । విరివీగబ్రోచేటి । వెంకటరమణూని । పరిపారివిధముల । ప్రార్థానజేసీన । కరిరాజవరదూడు । ఘుడియైననిలునాడు॥ యే॥ ౧౫

నాటకురంజి — అట.

౧ కోమలాంగి । కోపముయేలనే । కొమ్మరోవానికి॥ కో॥ కాముశరముల కోర్వజాలక । ఘడియనిల్వగ లేకయుంటిని । కాముకేళి గలయుటకుయా । కమలనాభుని తోడితేగదె॥ కోమ॥ ౨ సుందరాంగి యెందుకురాడే । మందరగిరిధరు । మాయలవాడే ॥ యిందుముఖినా యందు దయయును । యింది రేశున కేలలేదో । మందయానరో బోయియా । నందతనయుని తోడితేగదే॥ కోమ॥ ౩ సారసాక్షి। యోరువలేనే । సరగునబోయి । సామిని దేగదే॥ సిరజేఱుకు డిల్లుమరచియు । నింతులాతో గలసిమెలశియు । సరససల్లాపంబులాడుచు । సఖియనాయిలుజేరడాయెనె॥ కోమ॥ ౪ పంకజాక్షి । పాపమిదేలనె । పక్కకురాడె । సాక్కితినేనె॥ సంకటములెడబాపెదొర యన । మదల వేణుగోపబాలువా । మాంకమున బవళించుచుండేటి । వనితనేనని తోడితేగదే॥ కోమ॥ ౫ అక్కరోనాడె । పక్కకురాడె । చక్కనివాడని । సొక్కెనెనామది॥ నిక్కముగ నావటాపల్లె । మక్కువతో శ్రీ రామకృష్ణుని । చక్కనానేలేటి హరినా । దిక్కునకుతోడుకుని తేగదే కోమలాంగి॥ ౧౬

తోడి — ఆదితాళం.

౧ భామిని వేగబోయి । సామినితోడితేవె । నమ్మినచిన్నదనే। కొమ్మరోదెల్పి తేవె॥ భా॥ ౨ నమ్మినదానిబాయ । నేరముసిదెయనె । కమ్మనిముద్దులీయ । నమ్మతిజేసి తేవె॥ భా॥ ౩ పంచశరూడునన్ను । వంచనశేయబూని । కించనుబెట్టితూపు । పొంచిపొంచి వేసె॥ భా॥ ౪ మంచిదిగాదనే । మొనమదలగోపాలుతో । కొంచెపుపనికిది । చంచలమేలనని॥ భా॥ ౫ ధరలోరామకృష్ణ । దాసునిబ్రోచిన । వరవేణుగోపాలుని । వదలకతోడితేవె॥ భా॥ ౧౭

బేహాగ్ — ఆదితాళం.

౧ సరసీజాక్షితోడి తేవె । పామినిటువేగమె । నీరాజేక్షణుడాడునన్ను । నింజలీ నొందించెనే॥ సరసి॥ ౨ వారిజానాభూడునన్ను। వల్లీవల్లకయుంచెనే । పారిజాక్షిబోయినాదు । కోరికానెర వేర్చావే॥ సరసి॥ ౩ సుందరాంగినమ్మితినిను । సందకాడపోగదే । యిందిరేశుని దెచ్చివేగ । పొందునాకొనగూర్చుమీా॥ సరసి॥ ౪ విరివిగా శ్రీ యేనమదల । వేణుగోపాబాలుని । కరములామొక్కితినని । కరుణించుమాని దెల్పావే॥ సరసి॥ ౫ వసుధ నావటపల్లె రామ ? కృష్ణదాసునేలేటి । వాసవాదివినుతుడైన । శేషశాయిని దేగదే॥ సరసి॥ ౧౮

ఆనందభైరవి — అట.

౧ యింతీచామంతీపూ । బంతీని వేగామె । యిందిరేశుని దేగదే॥ సీతకరు డొడిగాయనలిసం । ఘాతములు రొదశేయచేతో। జాతుడీశులనేయ కోవెల । కూతలేయచి కాకులామెను॥ యింతీ॥ ౨ యిందుముఖినాదు । పొందేడబాసెను । బోయివేగమెరాగదే॥ డెంతమునువ్యధజేయుచున్నది । నొదలెమదనుని సదనుముందట । పదనుగాకటి చెదరియుదరము । నదురుచున్నది । నోర్వజాలను॥ యింతి॥ ౩ అప్పావేగమెబోయి । నొప్పాగయేనమదల । గోపబాలుని దేగదే చప్పనను నీవెళ్లకుంటివ । చిక్కవునుప్రాణములునావిక । తప్పదికవే వేగశ్రీయుః । పతినితోడుకు వేగరాగదె॥ యింతీ॥ ౪ వసుధ నావటపల్లె వరరామకృష్ణుని । గాచిరక్షించేటి । కమలనాభునితోటి। దోసిలొగ్గితిననియునేనని । తోయజాక్షిరొదెల్పునీవా । శేషశాయితొ బాసజేశియు । చెలియనాయిలు జేరజేయవె॥ యింతీ॥ ౧౯

బేహాగ్ — ఆదితాళ.

నీ పయిమోహాము । నిలిపియున్నాదిరా । నిదురకంటాను లేక నిలచియున్నాదిరా॥ నీప॥ ౨ చూపుతీపూలునీపై । జూచుచున్నాదిరా

తేప తేపాకునిన్ను । దలచుచున్నాదిరా॥ నీ॥ ౩ మందరగిరిధర । మరు పులేకుండేరా । యిందువదానని । పొందూగోరేనురా॥ నీ॥ ౪ వాశి గా(శ్రీ)యెనమదల । వరవేణుగోపాలా । దాసులబ్రోచేటి । దయ యుంచమనెరా॥ నీ॥ ౫ ధరను నావాటపల్లె । వరరామకృష్ణనుత। పరి పరివిధములా నీ । ప్రాపుగోరెనురా॥ నీ॥ ౨౦

బిళహరి — ఆట.

౧ యింటికిరానిచ్చునా । గోపాలుాడ । వెంటబెట్టుకుందునా॥ తుంటారినానవతి । యింటబెట్టుకూని । కంటికిబడనీక । నంటకుండగ జేసె॥ యిం॥ ౨ వంటారిగానుందురా । మీరిద్దారు । జంటవదలక యుందురా॥ సూటిపోటిగనాపై । మాటలేమైనాను । కూటముగలవేళ తేటాగదెల్పూవ॥ యిం॥ ౩ మింటనిలచుచున్నదా । నాకంటేను। కం టికిపనయున్నదా॥ కొంటెదదివిడదీసి । వెంటబెట్టుకుంటె । వంటారిగా నన్ను । వదలివేయుటదగున॥ ౪ కాపూరమిడవచ్చునా । యెదమదల శ్రీ । గోపబాలకన్యాయమా॥ నాపై మోహాముదీసి । నలినాయతా క్షియు । పాపాముకొాడిగట్టి । పల్కకుండగజేసె॥ యిం॥ ౫ కంటికీని దయున్నదా । మీాయిద్దరికి । జంటకుదిరియున్నదా॥ నీటూంగా నావాట పల్లె రామకృష్ణ । పాటలందిననేడు । నీటుగాడవు నిన్ను। యిం॥ ౨౧

హిందుస్తానికాపి — ఆది,

౧ నానరిపారిలో । నన్నువిడచుటలు । దోసముగాదా ॥ ఘోర దోరనీకును॥ నా॥ ౨ బాసలుజేసియు మోసముజేయుట । బేషుగయు న్నదా । ప్రభోపబ్రోభోనీకును॥ నా॥ ౩ మాసమునుంచియు । మాటలు లేవాయె । మంచిదానీకిది । మహామహారాజా॥ నా॥ ౪ ధరయెనమద

లలో విరివిగ వెలసిన । వర వేణుగోపాల । వైరమా । వైరమా॥ నా॥ ౫ భానురముగ శ్రీ । రామకృష్ణకవి । దాసుని బ్రోచేటి । ధరధరనుత నను॥ నా॥ ౨౨

బేహాగ్ — ఆట.

౧ మాటిమాటికిమా । యింటికి రాకు । మానారుజూచిన మర్యాదగాదు॥ మా॥ ౨ నీవింగ దిరిగేవు । నిందెపాలవుదు । మాటదక్కదునాపై । మోహముంచకురా॥ మా॥ ౩ వెంటబడితిరిగేవు । యేమియాగడము । తంటాలుదెచ్చేవు । తగనివాడవురా॥ మా॥ ౪ కోటి యిచ్చేదనాని । గూడుమనేవు । సాటివారువిన్న । సరసమేనటరా॥ మా॥ ౫ ధరమొన మదలాలో । దొరసాయియుండి । వర వేణుగోపాల పరువేనీకటరా॥ మా॥ ౬ రామకృష్ణార్చిత । రచ్చకెక్కకురా । రద్దిచేసేగాని । వద్దుపోపోర॥ మా॥ ౨౩

దరబారు — ఆట.

౧ నీరాజనాభుడు । జాడలేకున్నాడు । నిరజాక్షిరో పోగదె నిద్రకువేగ నింతితోడి తేగదే॥ నిండు వెన్నెల గాయుచున్నది । నిదుర కంటికి లేకయున్నది । పండుకుం టెనుమనసుమన్మధ । బాణవహ్నిని। నుడుకుచున్నది॥ నీరా॥ ౨ జాలిలేకనువక । మూలైనజూడడు । పాలబడితినానవే । యీలావడలుట మేలుగాదని దెల్పవే। యాలినోడలుట కూడదనిబహు । లాలనలతో జాలిపరచియు । మేలుగా శ్రీ బాలకృష్ణుతో । చాల దెలిపియు తోడి తేగదె। నీరా॥ ౩ మెండుగా మొనమదల ॥ దండిగోపాలునితో । నండగాయదు యీనవే॥ నినుజూడకుడియుండలేను యీనవే। కొండవేలునవెత్తి పట్టియు । కొటమన్మధ సుందరాంగుతో । దండమర్పణ జేసెనని కో । దండపాణిని । తోడి తేగదె॥

నీరా॥ ౪ కొమ్మారొనాపాట । పల్లెరామకృ । ష్ణమ్మనేలేటిసామినీ॥ ఉమ్మనబోయి ॥ తెమ్ము వేగమె భామినీ॥ కమ్మకొచ్చెను మరునిశరములు। అమ్మనేనిక నోర్వజాలను । నిమ్మదిగను మనవి జేసియు । యమ్మహీశుని తోడి తేగదె॥ నీరా॥ ౨౪

కమాచి — ఆట.

౧ యేలుమాని దెల్పుచెలి । మొసమదలగోపాలునితో । పాల బడితినాని దెల్పు । పణతిరోసి వేగబోయి॥ యేలు॥ ౨ చాలచాలమాట లూను । సఖియరో నన్నాడుచుండె । యాలతూలనాడెదాని । పాలజే సుకుండినవతి॥ యేలు॥ ౩ బాతిమాలుచున్నదాని । పణతిరోసి వేగ దెల్పి పాలబడ్డ పణతినెపుడు । యేలుజేయగూడదని॥ యేలు॥ ౪ జాలిలేదుగో పాలునోక । మాలిపోయి తోడి తేవె । ఖాళిమాటలాడకను । కలశి మెలసి పొమ్మనావె॥ యేలు॥ ౫ ధరనురామకృష్ణనేలె । దాసపోష కూడు శేష । గిరిశునితోడి తేవె । తోయజాక్షి వేగనీవు॥ యేలు॥ ౨౫

అఠాణ — అటచాపుతాళం.

౧ వోర్వజాలనకొమ్మ । యీనడతలకు । నిల్వజాలనెయమ్మా॥ కల్వనివ్వకనన్ను । కామూనిజనకూడు । కులుకాచుసవతితో । గుస గుసలాడితె॥ వోర్వ॥ ౨ జాలిలేదతనికి । చాలాగజూచితి । బాలిక మణిరోనా । జోలిలేకున్నాడు॥ యీలాగైతేనేను । యేలాగుమోర్వాను । కాలమేరీతిని । గడిపెదనే చెలి॥ వోర్వ॥ ౩ కీలభిలము జేసి। లోలాక్షిరో నన్ను । కాలదన్నిదాని । కౌగలించుచుండె॥ యేలాసైచెద నేను । యీలాగుజేసితె । నాలోనె నొలపోసి । నవయుచుంటినె చెలి॥ వోర్వ॥ ౪ పక్కాలొనుండియు । పల్కరించకనన్ను । సాక్కినట్టుగ యుండి । చొరబారనియ్యక॥ మక్కువగలవేళ । అక్కాదానొద్దకు। టక్కుచుతాబోయి । పక్కాలొజేరూను॥ వోర్వ॥ ౫ ధరలో నావటప

ల్లె । వరరామకృష్ణూని ॥ వరదూనికీనేను । తరు గేమిజేసీతి॥ కరిరాజ వరదూడు । కరుణించడాయేను । నీరజాక్షినిగూడి । నిదురాకురాకుండె॥ వార్వ॥ ౨౬

తోడి — ఆదితాళం.

౧ భారమునీదెయని । ప్రాణములిచ్చేనట । కారణమేమో గాని । కానకయున్నావట॥ భా॥ ౨ కాంతయురమ్మనినీను । యంతయు వేడినను । చెంతకురాకనీవు । రంతులుజేసెవట॥ భా॥ ౩ నేరములేనిపనికి । కారణమెంచిజూపి । కోరనికోరికలు । కోరినదన్నావట॥ భా॥ ౪ నిందెలుజేసిదాని । పొందునువిడచిపోయి । సుందరియింటజేరి । చూడకయున్నావట॥ భా॥ ౫ నమ్మినచిన్నదిర । నాకెమునున్నదిర । నమ్మతిజేయరార । కమ్మనిముద్దులీయ॥ భా॥ ౬ యింతినివిడువబోకు । యెనమదలగోపాలుడ । పంతముజేయబోకు । పణతులయందునీవు॥ భా॥ ౭ రామకృష్ణానుత । ప్రేమనుంచివేగ । కాముకేళిగూడ । కలయ రమ్మునేడు॥ భా॥ ౨౭

తోడి — ఆదితాళం.

౧ భామినిరమ్మన్నది । సామిగవేగలేరా । కామునిశరములు। కాకలకోర్వలేక॥ భామిని॥ ౨ కొమ్మయుబంపెనేడు । కమ్మనిముద్దులీయ తెమ్మనినేగనిన్ను । తెంపుగబంపెనన్ను॥ భా॥ ౩ కన్నెదిచిన్నపొన్న। వన్నెలకెక్కుమిన్న । మొన్నటినుంచినన్ను । పొమ్మనిపోరుచుండె॥ భా॥ ౪ హారముకుదువదుర । నీరముగ్రోలదుర । చీరెలుగట్టదుర । చింతిలుచున్నదిర॥ భా॥ ౫ కన్నెలగూడదుర । వన్నెలుదిద్దదుర । కన్నులుమూయదుర । కంతుకేళికినిన్ను॥ భా॥ ౬ వేగిరరారసామి । యెనమదలగోపాలుడ । జాగుశేయాకుర । భోగిశయానలేర॥ భా॥ ౭ ధరను నావాటపల్లె । వరరామకృష్ణనుత । కరుణయుంచియునిన్ను । గలశి మెలాగుటకు॥ ౨౮

జంఝూటి — ఏకతాళం.

యేరానామానవిని । నైక్కొనవైతివేరా॥ యేరా॥ గద్దరివాడ వేరా । వద్దకురానివ్వవేరా । రద్దులుజేసెదవేరా । రాజగోపాలస్వామి॥ యేరా॥ ౧ ఆరడజేసేదవేరా । అదుపులుబెట్టెదవేరా । చేరువు దీసినాదు । చెక్కిలినొక్కవేరా॥ ౨ పాలనజేయవేరా । పల్కరించవైతివేరా । పాలుమాలుచుంటివేరా । పట్టికౌగాలివ్వవేరా॥ యే॥ బేరములాడేదవేరా । భారమువహించవేరా । చిరచిర్లలాడేదవేరా । చెంతకురానివ్వవేరా॥ యే॥ ౪ నిలచియుమాటాడవేరా । నిద్రకురావైతివేరా। వలపుదీర్చవయితివేరా । పాదములాడేదవేరా॥ యే॥ ౫ జాలముజేసేదవేరా । జోలిదియ్యవయితివేరా । యాలకించవయితివేరా । యనమదలగోపాల॥ యే॥ ౬ రచ్చకుదీసేదవేరా । రామకృష్ణసన్నుత । హెచ్చుగమాటాడవేరా । యెంతవాడవైతివేరా॥ యే॥ ౨౯

కమాచి — అట.

౧ పోరసామిశ్రీగనీవు । పొద్దుబామె నీకుచాల । చారనిచ్చినంమకూన । చెయ్యిబట్టివదలవౌర॥ పోర॥ ౨ యిరుగుపొరుగువారునన్ను చెరుగుబట్ట జూచితేను । తరిగిపోవుపరువునాది । తాకబోకుసామినన్ను పోర॥ ౩ హెచ్చుగానునీవునన్ను । గుచ్చికౌగలించరాకు వచ్చేపోమెవారుజూచి । రచ్చలెల్లరద్దిజేయు॥ పోర॥ ౪ యెందూకు యీారద్దిచేటు। యేనమదలగోపాలుడ । నందకాడవచ్చినీవు । పొందుగూడి పొమ్ము వేగ పోర॥ ౫ ధరనునావటపల్లె నర । రామకృష్ణదాసపోష తరుచుగానుతిరుగబోకు । వెరపులేదు సామినీకు॥ పోర॥ ౩౦

జంఝూటి — ఆదితాళం.

మాధావనీకిది మర్యాదగాదుర । యాదవనందన । యేమని యంటిర॥ మాధావ॥ ౧ కామూనిజనకుడ । కరుణేలలేదుర । నీమా

ము జెడితివి । నిజమేల లేదుర॥ మాధావ॥ ౨ సుందార కారనా । యం దుద యేదిర । నిందేపాలైతివి । మందరగిరిధర॥ మాధావ॥ 3 ప్రాయా మునీకిస్తిని । ఖాయమెనంటివి । బాయకయుందునని । బాస లేమా యెర॥ మాధావ॥ ౪ ధర యేనమదలలో । స్థిరముగ వెలశిన । వర వే ణుగోపాల । వైరమువలదుర॥ మా॥ ౫ రామకృష్ణార్చిత । పేృమతో బోృవర । నీమాామునుంటినా । కామామిదీర్చరా॥ మా॥ 3.౧

కన్నడ — రూపక తాళం.

రాబోకురనాసామిగ । రద్దులకునుమూలంబగు॥ రాబోకుర॥ ౧ నిబ్బరముగనిటుజూడకు । నిలచినాతో మాటాడకు ॥ దబ్బరిమాటలు గావివి । అబ్బబ్బొమొగడినినను । దెబ్బలకునునోర్వజాల॥ రాబోకుర ౨ యిరుగు పొరుగునారువినిన । పరువుపోవు పలచదనము । బిరబిర లాడుచుచొరబడి । చేరువకును రాబోకుము చాచానీవటుబొమ్మిక॥ రా॥ 3 ఆరడికిని కారణమగు । పోరాటం బధికమగును । కులకాంతలవిడనా డియు । పరకాంతాభంగములకు । పరుగులిడుటభావ్యంబదె॥ రాబో॥ ౪ మరియాాదనుబోవిడచియు । మరిమరినీవిటుతిరిగేవు । కోరికనాయడ నుంచకు । కూరలుకాయలు పడుపులహాటికి నేనాశించను॥ రాబోకుర ౫ తామసముగమాటాడకు । తామరససునేత్రనాతో । మామామర దులచాటున । భామామణినని యెరుగవె । రామకృష్ణపాలనీవు॥ రా॥

బేహాగు — అట.

రానుపోవే । రాకెందువదనా । రమణియెవతో రానివ్వదా యె॥ రా॥ ౧ గతియుతానై । గనుపించడాయె । మతియునిల్కాడ। మరిమారిపాయె॥ వింతవింతాలు । విపరీతమాాయె । విటగత్తెలాపొం దు । విడనాడడాయె॥ రాను॥ ౨ అల్కలొచ్చితె । పలికేది లేదు। యతివాలజూచితె । నాగేది లేదు॥ పవ్వళించితె । పసగానలేదు । పా లుమాలీన । ఫలమేమి లేదు॥ రాను॥ 3 మాటమాటాకు । మరితపి తాము । మనసునందు । మరి వేరెవిధము॥ సూటిపోటిబల్ చుల్కద

నము। చూచితేమదిమాయబూటకము॥ రాను॥ ౪ యేనమదలా । వే
ణుగోపాలు । యెంచుటాకు । యెవ్వారివశము॥ ఎన్నలేని । కన్నియ
లాను । వేలకొలదియేలుచున్నాడే॥ రాను॥ ౫ మోముజూచితె । మో
హాతిశయమూ । ముచ్చటలకించ । ముంచీనవిధము। రామకృష్ణుమీా
ద ప్రేమాతిశయము । రమణులజూచితె । రతిమోహాకరము॥ 33

తోడి — ఆదితాళం.

౧ యింపుముఖినాడెందుబాయెను । యింటికిరాడాయెనే।
యింతిరో నావిభులపానుపు । యెంతచిన్నబాయెనే॥ యింపు॥ ౨ మల్లె
పువ్వులు హారమేసుకు । మరచిసిద్దులబోతినే । వల్లభుడువచ్చినాపై।
వల్లెదీసినటుండెనే॥ యింపు॥ 3 గంధమూకస్తూరినలదుకు । కాంతరో
పవళిస్తినే । కంతుజనకుడు వచ్చినాడు । గలసిమెలసి నటుండెనే॥
యింపు॥ ౪ యింతపంతముయేలనాడో । యింతిరోయేమంటినే । పం
తమేలనె స్వామినాతో । పల్కకుండుటన్యాయమూ॥ యింపు॥ ౬ విరి
విగా శ్రీ యేనమదల । వెంకటాగోపాలుడు । ధరను నావటపల్లె వర
రామకృష్ణపోషుడూ॥ యింపు॥ 3౪

కళ్యాణి — అట.

౧ అత్తావారింటికి । అంపుతారటనన్ను । చిత్తేశశలవివ్వరా।
కొత్తాగబోవ్వాట । కత్తాలబోనుట । వస్త్రానువెంటానే । నొకనెల
లోగానె॥ బొత్తిగామరచెవునీవు । కొత్తవనితలగూడినన్ను । పొత్తు
గూడినప్రేమనాపై । చిత్తమందున మరుపకుంచుము॥ అత్తా॥ ౨ మప్పూ
వనామీాద । మిక్కిలిగానుంచూము । యెక్కనముగాజూడకూ॥ ప
క్కాలోనుంచేసు । మక్కువనుంచూటు । యెకూవపనిగాదు । చ
క్కానినాసామి॥ చుక్కపొడవగలేచిపోదును । యెక్కిపోవను మేనచ్చె
ను । చక్కనయ్య దయనునుంచియు । పక్కజేరుము । మొవినొక్క
ము॥ అత్తా॥ 3 యెడదెగకుండూము । యెనమదలగోపాల । యెందు

కొచ్చినోపైనము॥ తనవై పెఘుడిమైన । తాళజాలకయుందు । యెడ
బాపెదెపాము । విడువజాలకయుంటి॥ మోడజూచెదనిన్ను నేనిక । జో
డుగాయుంచెదముమనము । వాడవాడలమోతమోగెను । జాడజూప
కయుందువేమో॥ అత్తా॥ అల్లారెగాకుండ । వెళ్ళినతరువాత వల్లజూచి
రానోయి॥ కల్లగాదావట । పల్లె రామకృష్ణుని । చల్లగనేలేటి । వ
ల్లాభదయనుంచి॥ అల్లరిగరాబోకుసీవు । అంగనలతో ముచ్చడించకు
వల్లజూచివచ్చెదను కం । చర్లగణపతి యింటనుండుము॥ అత్తా॥ ౩౫

కాంభోజి — అట.

యిందుముఖిబోయిరావె । యిందిరేశునివాడు పొందూకుతేవె
యిందు॥ ౧ మందయానరోనన్ను । మరచియున్నాడె । మందారధరు
నీతో । మాటాడిరావే॥ యిందు॥ ౨ వంచానజేసిన న్నొల్లకున్నాడె॥
చంచలాక్షిపొందు । జేరియున్నాడె॥ యిందు॥ ౩ కాముశరముల
చేత । కాకోర్వలేనే । కన్నుమూసినరెప్ప । కదబాడదాయె॥ యిందు
౪ పంచశరుడునన్ను । వంచానజేసె చంచలంబుగమనసు । చెడిపో
యెగదవె॥ యిందు॥ ౫ విరివీగమొనమడల । వేణుగోపాలుని కరుగ
దాయెనుమనసు । ఘడియోర్వలేనే॥ యిందు॥ ౬ వసుధ నావటపల్లె
వరరామకృష్ణ । దాసపోషకూనికి దయలేకపాయె॥ యిందు॥ ౩౬

జంఝూటి — ఆదితాళం.

౧ సుమివయ్యారము । వెంకొటరమణుని । యేమాని దెల్పుదు
యెంచనేజాలనే॥ సు॥ ౨ కాంచానమణిమయ । కౌస్తుభభూషణు॥
కనకాంబరాముధరు । కామునిజనకుడె॥ సు॥ ౩ పన్నాగశాయనుడు
పక్కలోనుండిన । కన్నులకండవె । పున్నమచంద్రుడే॥ సు॥ ౪ సు
మానుకుంచరే । మొనమడలగోపాలుడు । కామాంముదీర్చను । ఘను
డనియెంచరే॥ సు॥ ౫ ధరను నావటపల్లె । వరరామకృష్ణుని । వ
రదూనిజూచితె । కరగునెమనసును॥ సు మి॥ ౩౭

కాంబోజి — అట.

౧. విన్నారటే మీరు । చిన్నికృష్ణునికథలు । యెన్నెన్నో నేర్చి
నాఁడే॥ పన్నాగశయనుఁడు పణతిరమ్మనిపిలచి । కన్నెనిన్నలశీతి । కౌఁగా
లియిమ్మనీ॥ వన్నెవన్నెల చీరలిచ్చేద । వల్లగాదని చెప్పవద్దని । వని
తలందరితోఁబతనసే । వలశినానని చెప్పినాఁడట॥ విన్నా॥ ౨ యన్నా
డుయెరుగాని । యెంతవాఁడుకఁడచ్చె । నేమంమనే చేలియా॥ కన్న
వారలువిన్న కడకునోశేతూరు । మన్నానలేదాయె । మగువాలువిం
టేను॥ అన్నదమ్ముల నట్లుజూచెద హారమునునే నట్లుగుడచెద । కన్నె
లనునేనట్లుగలశెద । కలయుగంబున నట్లుమనియెద॥ విన్నారటే। ౩
మిసమిసలా కేటి । మేనిమికన్నాను । పసిమిమించిననా పాలిండ్లుజూచి
యు॥ ఆనహాయనూరుడు ఆశించేగాబోలు । వ్యసనమొందుటగాని
వెలదులాల్వనిపనికి॥ పశులకాపరుడితని కొరమును । గానిపణతుల భం
గపరచుట । పనయుతానే జెడుటగాద । పణతులకునది మోనమానా॥
విన్నారటే॥ ౪ నాశీగ యెనమదల । వర వేణుగోపాలు । కాశజెంది
నన్ను మోనముజేయను । కనమాటలేగాని కమలసంభవుడునా॥
నానటేమినాశ్రిసేనా । నొగనాను పనిలేదు॥ రశికుడగు నావటపల్లె।
రామకృష్ణకవివరేణ్యకు । వసుధకామితముల నొసంగెటి । వాసుదే
వునిచరయలన్నియు॥ విన్నారటే। ౩౮

నాటకురంజి — ఆదితాళం.

౧ నేరములెంచకురా । నావారిలో॥ నేరము॥ నేరములెంచకు
నిందలుజేయకు । బేరములాడకురా । నలుగురిలో॥ నేరము॥ ౨ మి
క్కిలిబిలువకురా । తగువారిలో॥ మిక్కిలి॥ మిక్కిలిబిలువకు । చెక్కిలి
నొక్కకు । పక్కకురాబోకు । సదిమందిలో॥ నేరము॥ ౩ ముక్కువ
నుంచకురా । మర్యాదగాను॥ ముక్కువ॥ ముక్కువనుంచకు । మిక్కిలి
దినుగకు । దక్కవుపాత్రములు । మానావువిన్న॥ నేరము॥ ౪ జాడలు
వియ్యకురా । ఆడానవి॥ జాడలు॥ జాడలుదియ్యకు । జగడములా

డకు । జోడుగదిరుగకురా । నాతోటిసీవు॥ నే॥ ౫ విరివిగ మొనమద
ల । గోపాలరాయ॥ విరివిగ॥ వెరపులుబెట్టకు । కొరవులుగాలువకు।
తరుచుగరాబోకు । తాకాకునన్ను॥ నే॥ ౬ బాసలుజేయకురా । నే
బాసుగాదు॥ బాసలు॥ బాసలుజేయకు బయసునుదియ్యకు । శేషశ
యన(శ్రీ) । రామకృష్ణనుత॥ నేర॥ ౩౯

శుద్ధకాంబోజి — అట.

నామాటవినవేమి । నేమాటలాడవు । కామాటమెందూకు।
కలశిమెలశిపోర॥ నా॥ ౧ నేటయినదారవాని । సీటూగవలశీతి । పా
టయినవినవేమి । పల్కుజాలవదేర॥ నా॥ ౨ కోటిమన్మథ సుందారకా
రూడనన్ను । బోటియనిబిలువావు । భుజగశాయననేడు॥ నా॥ ౩ పా
టాలధరిమాట । నేటూగనమ్మ్మయు । మాటాడవైతీవి । మారజనక
పేరా॥ నా॥ ౪ గట్టిగమొనమదల । గట్టూగనేయూచు । రట్టుజేయూవ
గునా । రాజగోపాలూడ॥ నా॥ ౫ నిటూగనావాట । పల్లెరామకృష్ణు
కు । బాటజూపినధార । బాసలేమూమొరా॥ నా॥ ౪౦

నాటకురంజి — ఆదితాళం.

కాలహరణమేలా । కరుణించవేలా॥ కాల॥ ౧ పాలుసజేయుపు।
పక్కలోనుండవు । కాలముగడిపెదవు । కన్నెత్తిచూడా॥ కాల॥ ౨
కొత్తగవచ్చితి । కోపములెందుకు । పొత్తుకురావేరా । నాతోటిసీవు॥
కాల॥ ౩ మెత్తనిదానని । వత్తులువత్తెవు । చిత్తమునుంచుసుమీ । చీ
కాకుపడకు॥ కాల॥ ౪ చింతలుబెట్టకు చెంతనుజేరుము । పంతములాడె
డవు । పక్కాకురావు॥ కాల॥ ౫ పక్కలోజేరుము । చెక్కిలినొక్కుము
దక్కువుప్రాణములు । సొక్కితినేను॥ కాల॥ ౬ ననవాయికెమ్మోవి।
చసరిచూచుయుసీ । మునిపంటనొక్కవేరా । నల్లానిసామి॥ కాల॥ ౭
ధరమొనమదలలో । విరివిగవెలశిన । వరవేణుగోపాల । సాదాము
లేల॥ కాల॥ ౮ వసుధలో నాపట । పల్లెరామకృష్ణ । దాసునినేలిన।

దోషరహితయింత॥ కాల॥ ౪౧

కళ్యాణి — ఆదితాళం.

యింటికి రాడాయెనే । నాసామి । యెంతాటివాడాయెనే॥ యిం॥
౧ వంటారిగానుంటినే॥ నే నొంటారిగానుంటినే॥ కంటికికును
కేయ । కామూడుశరమూలు । జంటగూర్చితూపు । వెంటెంటవేసూ
ను॥ యిం॥ ౨ నిక్కిచూడడాయెనే । నా దిక్కుగానడాయెనే॥ మె
క్కూవనైతీని । చక్కానిసామీకి । మక్కూవలేదాయె । దక్కిందెచా
లాని॥ యిం॥ ౩ రమ్మానిపిలువడాయెనన్ను । లెమ్మానియానడాయె॥ క
మ్మానిముద్దూలు । కొమ్మాలకిచ్చియు । తెమ్మానికెమ్మావి । తేనీయ
లానూచు॥ యిం॥ ౪ యెంతాటివాడాయెనే । చెలి । యెనమదల గో
పాలుడే॥ చెంతజేరినాడు । చెక్కిలినొక్కూను । పంతమేమోగాని।
పల్కరించడాయె॥ యిం॥ ౫ కామామూదిర్చువాడె । నన్ను కౌగిట
జేర్చువాడే॥ రామకృష్ణార్చితు । శ్రీమాతోసుందమాను । కామజనకూ
నికి । కరుణలేదాయెను॥ యిం॥ ౪౨

బేహాగ్ — అట.

యింతమున్నవేగ । యికబోయిరావె । మందూలమారిది।
మరగేశినాడె॥ యిం॥ ౧ కొమ్మబంగరుబొమ్మ । కోటియిచ్చెదనే। అ
మ్మనాసామీని । తెమ్ముపోవేగ॥ యిం॥ ౨ జుమ్ముజుమ్మునమరుడు । గు
మ్మూచునుండె । కమ్ముకొనెశరమూలు । కొమ్మనేనోర్వ॥ యిం॥ ౩ బూ
టూకమూగాదు । తేటూగవినవే । ఘూటూకోరుసవతి । మాటాడని
యదే॥ యిం॥ ౪ కంటిచూపునాకు । గలుగజేయూవే । వంటారిగా
నేను । వగలుచున్నానే॥ యిం॥ ౫ సాటి [redacted] । సామీకియిల
లో । బూటూకమూగాదు । బోయిరావమ్మ॥ యిం॥ ౬ ధరనురామ
కృష్ణ । దాసునేలేటి । వరవేణుగోపాలు । వదలాకదేవె॥ యిం॥ ౪౩

కళ్యాణి — రూపకం.

నన్నువిడచుట న్యాయమౌన । నాథపరాత్పరా॥ యెన్నియె న్నో బాసలాడెను । నేనూనుకుందురా॥ నన్ను॥ ౧ మున్ను జెప్పిన మాటాలు । నన్నిమరచియుంటివేర । యన్నదరమానిన్ను నేను । యె నమదలగోపాల॥ నన్ను॥ ౨ నిన్ను నమ్మియున్నదాన । నన్నుకృపతోజూ డవేర । కన్నెలానుగూడినీవు । నన్నుమరచియుంటివేర॥ నన్ను॥ ౩ వ న్నెగాడవనియునిన్ను । వదలకనేవలచియుంటి । చిన్నబుచ్చగదగునన న్ను । శ్రీహరికరుణించరా॥ నన్ను॥ ౪ సుగుచిరముగ రామకృష్ణుని। సూటిగాను నేలేటి । సారసాక్షుడగునసీకు । సరసమాయిది విరసమా॥ ౪౪

అఠాణ — రూపకతాళం

వలపునిల్పజాలనేను । వలదునైరమురమ్మానె । సల్పుచుండెను దేహమంతయు । సఖియరో నేనోర్వ నే॥ వలపు॥ ౧ అలుకజేసెనే చెలి। అతివరోనే మందునే । కలువరింతలుగలైనాకు । కంటికికునుకు లేదా యెనే॥ వలపు॥ ౨ కలికిరో నాపెనుమోవియు । గరచిచూడడాయెనే కులుకుగుబ్బలమీద । కోరికలేదాయెనె॥ వలపు॥ ౩ తుమ్మెదల్ గుంపూ లుగూడి । ఝుమ్మనిమ్రోతాలేయగ । కమ్మనివిలుకాడునన్ను । లెమ్మ నితూపులేయసాగె॥ వలపు॥ ౪ యెంతటివాడాయెనే చెలి । యెనమద లగోపాలుడు । కంతుకేళికిగలువడాయెనె । గలసిమెలసి యుండడా యెనే॥ వలపు॥ ౫ ధరనురామకృష్ణపోషు। కరుణలేమగాదె చెలి । కరు ణనాపై గలుగజేసి । కల్కిరో యిటుతోడితేవె॥ వలపు॥ ౪౫

కళ్యాణి — రూపకం.

౧ యింతకోపమేలనేచెలి । యెనమదలగోపాలుకు । కాంత రో నసుబిల్వడాయె । కన్నెత్తిచూడడాయెనే॥ యింత॥ ౨ పంతమేలనే నన్ను । పల్కరించడాయెనేసఖి । దంతివరదునకునునాపై । దయయు

లేకయుండెనేచెలి॥ యింత॥ ౩ పాపపుదైవామునాపై । పగయొనర్చి
యుండెనే । పగగొనివిలుకాడునన్ను । పట్టిబంధించెనేచెలి॥ యింత॥
౪ తేపుగతూపూలునాపై । యెంచియెంచినేయుచుండె । తేపతేపా
కునన్ను । తెలివితప్పించుచుండె॥ యింత॥ ౫ నిక్కిచూడఁగాయెనేయిటు
నిజముగానకపాయెనే । చక్కగమరుకేళిగూడి । సరసమాడఁగాయెనే
చెలి॥ యింత॥ ౬ ధరనురామకృష్ణదాసుని । దాతకుదయలేకపాయెనే।
నీరజాక్షితోడితేవే । నిల్వజాలనికనునేను॥ యింత॥ ౪౬

జంఝూటి — ఏకతాళం.

౧ రారవేగ । రాజగోపాలా॥ రార॥ నారిజనాథనీ । కూరి
మితోనన్ను । గారవించేవేగ । కౌగిటజేర్చ॥ రార॥ ౨ వలపువల
దూ । వైరాకులేలా॥ వలదు॥ పాలయుంబుగనన్ను । పదరాకబట్టి
యు । కులుకుగుబ్బలుగుమ్మి । నొడిపోవోయి॥ రా॥ ౩ ధాటికోర్వ।
జాలానురారా॥ ధాటి॥ మాటిమాటికిమరుడు । కూటములజేయుమాని
చాటునగబాణముల్ । వేటూలువేసె॥ రా॥ ౪ వేనమదలా । వేణు
గోపాలా॥ వేన॥ ననునాయికెమ్మోవి । నలునాకబట్టియు । చెనకిచూ
చినాడు । చెక్కిలినొక్క॥ రా॥ ౫ దేశాధీశా । దీనజనపోషా॥ దేశా॥
వసుధనావటపత్ని । వరరామకృష్ణూని । గాచిరక్షించేటి । శేషాగిరీ
శా॥ రార॥ ౪౭

అఠాణ — రూపకతాళం.

౧ యింతవిపరీతమేలనె । యింతినానావిభునకు । కొంతకాల
ము । గడువదాయె । కోరికాలుదీరవాయెనే॥ యింత॥ ౨ పంతమేమొ
తెలియదాయె । పక్కలోఘుడియుండడాయె । చింతనుంచినన్నునెపుడు
చెంతజేరనియ్యడాయెనే॥ యింత॥ ౩ కన్నుయెత్తిచూడడాయె । కౌగి
టనుజేర్చడాయె । మన్ననాతోబిల్వడాయె । మనసునాయం । దుం
చడాయె॥ యింత॥ ౪ దోసమానియెంచడాయె । వాసానాపొడ । గిట్ట

దారెయె । శేషశయనుఁడైన(శ్రీ) । యెనమదలాంగోపాలుఁడు॥ యింత॥ ౫ రాకపోక లేదాయె । రామకృష్ణపోషుఁడిటు । చీకటిగావించివాఁడు। చిద్విలాసము జేయుచుండె॥ యింత॥ ౭౫

కమాచి — అట.

కొత్తాగావచ్చితి । అత్తసారింటికి । పొత్తుయెఱుఁగనైతి । పోవోయినాసామి॥ కొ॥ ౧ పట్టూకొవచ్చేపు । పైబాడిసిపీటు । చుట్టుపట్టువారు । చూచీతెనవ్వేరు॥ కొ॥ ౨ ముట్టరాకునన్ను । ముందుగానేనీవు । కట్టుదప్పియుంటి । కలువనివ్వవేరా॥ కొ॥ ౩ తుంటారిదానాన । తూగిపైకొచ్చేవు । కంటబడితెమఁగడు । కత్తిగోసగాను॥ కొ॥ ౪ పొద్దుబోయిరాకు । రద్దిచేటేగాని । వద్దనేయుందూరు । వదినమరదళ్లాను॥ కొ॥ ౫ గద్దారిమాయత్త । గడుసుయాడబిడ్డ । వద్దిజేయుచునన్ను । వదలిఘుడియుండరు॥ కొ॥ ౬ యెనమదలగోపాల । యేమానుకుంటివో । అణదానసుగాన । అదుపులేకున్నానా॥ కొ॥ ౭ రామకృష్ణార్చిత । రాకుమాయింటికి రద్దిజేసిననన్ను । రచ్చాకుదీతూరు॥ కొ॥

దర్బారు — ఆదితాళం.

౧ అలుకలుజేయుటేరా । అతివలగూడిననన్ను । పలుకరించవైతివి । పోరపోరపోరా॥ ౨ బాలికామణులాతోఁగూడి । బాసలుజేయుచూనా । జోలిదియ్యకుంటివి । పోరపోరపోరా॥ ౩ కలువరింతాలు నీపై । కలుగజేసీయునన్ను గలువకయుంటివి । పోరపోరపోరా॥ అ॥ ౪ యింతవైరామనాపై । యెనమదలగోపాల । పంతమూనాతోనీకు పోరపోరపోరా॥ అ॥ ౫ రాపులుబెట్టేవేరా । రామకృష్ణార్చితా పాపమేమోదెలియదాయె । పోరపోరపోరా॥ అ॥ ౭౭

కేదారిగౌళరాగం — అటతాళం.

దగునా । దగునా । దగునాయిదినీకు । దేవాకినందాన । దీనవంరక్షాణ॥ దగు॥ ౧ యాదరించకనీవు । కాదానివిడచీయు । పాదరి

దాయె । చక్కానినాసామి । యెక్కాసమైతీన॥ దగు॥ 3 కమ్మాని కెమ్మోవి । ఝుమ్మానిగ్రోలిరా । యమ్మానకౌగిలి । నిమ్మానివిడచూట॥ ద॥ ४ మొనమదలగోపాల । యడబాసినాయెడ । కనికారమును మాని । కలనైనదలపావు॥ ద॥ ५ రామకృష్ణార్చిత । ప్రేమజూపినాదు । కామాముదీర్చాక । కఠినచిత్తమునుంచ॥ ద॥ ४०

దర్బారు — అట.

యింతకంటెనన్ను । యింకేమిజేసూను । యింకకొంతాయున్నదా॥ యిం॥ ౧ కాంతాలగూడియే । కాంతమాలుజేసీయు । కంతుజనకుడునాతో । కలువాకయుండేనా॥ యిం॥ ౨ చక్కానివాడనని। యెక్కువగాస్త్రీల । పక్కాలొబెట్టూకు । పవళించుచుండెనా॥ యిం॥ 3 విడియామునుజుట్టీనే । వేసుకొమ్మనియిస్తే । వడివడిగాబోయి వనితాలకిచ్చెనా॥ యిం॥ 3 చిరచీరలాడూచు । చిందూలుద్రొక్కిన । చీరెలెత్తుకబోయి । చేడేలకిచ్చేనా॥ యిం॥ ४ యాదరించకనన్ను । యెనమదలగోపాలు । కాదానివిడచీయు । కడకుదీశేశేనా॥ యిం॥ ౬ రామకృష్ణార్చితు । ప్రేమలేకనునాపై । భామాలగూడిన । స్వంగపరచెనుగాని॥ యిం॥ ४౧

కాంబోజిరాగం — ఆదితాళం.

౧ మాటికిని పలుమాటలేటికిరా । వయ్యారిసామిగ॥ మాటి॥ బోటులాతో గూడినీవు । వాటమూగదిరుగుచూను । చీటిమాటికొచ్చి నన్ను । చేటలాతోచెరిగవేలా॥ మాటి॥ ౨ బూటకాపుమాటలాను తేటగాను జెప్పినాతో । యీాటెగత్తెలాతో గూడి । యుండుటేలరా॥ మోటుగానునుజూచినీవు । కూటమూకు రాకవిడచి । పోటిబెట్టిపాలతులాను । కూటములను జేయుచుండి॥ మాటి॥ 3 పాటలాధరిమాటలిని । పల్కజాలకయుండినీవు । పాటిదప్పినాతోనీకు । పంతమేలరా॥ పట్టిపట్టిచూచువేల । వట్టియాశలాకునేడు అట్టుముట్టరాకునన్ను। ఘుట్టి

శుద్ధకాంభోజి — అట.

మందయానరో యిది । యెందుకొ చ్చ్నేమి । సుందరాంగుడు నాకు । పొందులేకుండేను॥ మం॥ ౧ యిందుముఖినేను । మోమూని యంటినే । యిందిరేశుండెంతో । నిందజేశెనన్ను॥ మం॥ ౨ సుంద రాంగిపొందు । నందేడనియ్యాక । మందారధరుడెంతో । మరగితిరుగుచునుండె॥ మం॥ ౩ నేరాకపోతీన । నింతిదానివలె । చేరనివ్వడాయె । చెలియయేమందునే॥ మం॥ ౪ యువతెతాళునమ్మ । మొనమదల గోపాలు । సవతిమాయలోను । జిక్కితానుండేను॥ మం॥ ౫ వసుధ నావటపల్లె । వరరామకృష్ణయ్య । దాసపోషుడునాపై దయదప్పెనే చేలి॥ మం॥ ౫౮

నవరోజు — ఆదితాళం.

అల్కజేసి ప్రియుడునాతో । పల్కడాయెనే । చుల్కదనము జేసినన్ను । చూడడాయెనే॥ యిటుచూడడాయెనే॥ అల్క॥ ౧ సఖి యరో నాసఖుడునాతో । సరసమాడడే । యికనుయేమిసేతునే యల నాగరావినవే॥ మదినిల్వదాయెనే॥ అల్క॥ ౨ పట్టరానిపట్లునాపై। పతి యుబట్టెనే । వట్టిదేనేనెరుగనట్టి । వాదులేసెనె॥ అపవాదులేసెనే॥ అ॥ ౩ వట్టియాశలూనుబెట్టి । వల్లకుండెనే । యొట్టిదోయిది యేమిశేతు। యేమనందునే॥ యింకేమనందునే॥ అల్క॥ ౪ మొనమదలాగోపాలుడు మోంతజేసెనే । యన్నరానిబాములునా కెన్నోబెట్టెనే॥ నన్నుచిన్నబుచ్చెనే॥ అల్క॥ ౫ రామకృష్ణనుతుడునాపై । ప్రేమవిడచెనే । కాము కేళిగూడకుండ । కట్టిబెట్టెనె॥ పెద్దపట్టుబెట్టెనే॥ అల్క॥ ౫౯

కాంబోజి — ఏకతాళం.

నేజాణగానుసామి నేచిన్నదానాను । నన్నువిడనాడకురా॥ ౧ ఆటగల్గినచోట । పాటఅందములేదు । ఆటపాటలున్న అభినాయ రుచిలేదు॥ ఆటపాటలుగల్గి అభినాయరుచియుంటే । నూటికొకమా

యిన । తేటాగయుండాదు॥ నే॥ ౨ విద్యగల్గినచోట । వివరాములే కుండు । విద్యవివరములుంటే । వితరాణమూ లేదు । విద్యవివరము గల్గి । వితరాణగల్గిన ॥ అర్థాముగనలేరు । వ్యర్థాపుమనుజాలు॥ నే॥ ౩ ధనముగల్గినచోట । దాతృత్వమును లేదు । ధనదాతృత్వములుంటే । తగినవర్తన లేదు॥ ధనదాతృత్వములుండీ తగినవర్తనయుంటే। వినయాము లేకుండా । విర్రవీగుచునుండు॥ నే॥ ౪ అన్నివిద్యలున్న। అందచందముసున్న । యెన్నెన్నోవిధమూల । యెంచిజూచినగాని॥ అన్నివిద్యలుగలుగ । అందచందముగలుగ । వినయాడైనరామ । కృష్ణార్చితునిమహిమ॥ నే॥ ౬౦

జంఝూటి — ఏకతాళం.

౧ మాటలేలా । మదనగోపాలా॥ మాట॥ మాటిపోటిగనన్ను చుల్కనజేసీయు । కూటాముజిడచినన్ । కాయూటలేలా॥ మా॥ ౨ కోపమేల । గొప్పనీకేలా॥ కోప॥ పాపానికొడిగట్టి । పల్కజాలక నాతో । తేపతేపకునన్ను । తిట్టూటయేలా॥ మాట॥ ౩ తగదుతగదు తామూసమేలా॥ తగదు॥ వగలాడిమాటాలు । తగునానివినినాపై। భగభగలాడేవు । బాలగోపాల॥ మాట॥ ౪ యేనమదలా । వేణుగోపాలా॥ యేన॥ అనయాముసీవున । న్నారాడిజేయూట । వినసొంపుగాదాది । విమలచరిత్రా॥ ౫ అదపులేలా । కదపూలగోలా॥ అదపు॥ పదపదనావాటపల్లె రామకృష్ణ । హృదయాంబ్జములయందు । యుండిరావేలా॥ మా॥ ౬౧

బేహాగ్ — అట.

౧ ఘడియఘడియకు అలుకగలదాకెకొమ్మా । బిడియాముతేదాయె । యెడబాసెనమ్మా॥ ఘడి॥ ౨ మాటాడడాయేను । మగువయేమందూ । పోట్లాడిపోయేనె । పొలతీవినవే॥ ఘు॥ ౩ చాటూగబిలచీయు । సవతీనినాతో । పోట్లాటబెట్టీయు । పోవుచుంటాడె॥ ఘు॥

౮ మొవ్వమదలగోపాలు । డెంతాటివాడే । కనికారమును లేదు । కఠిన చిత్తా ఘు॥ ౯ నిమ్మాదిగాభోయి । నెలతారొసివు । రామకృష్ణార్చి తుని । రమ్మానియునివే॥ ఘుడి॥ ౬౨

భూపాళం.

౧ తెల్లవారవచ్చె దేవాకులోత్తామా । దేవాకినందాన లేరా కల్లాగాదుదిక్కు లెల్ల తెల్లవారె । నల్లానినాసామి లేరా॥ ౨ రోళ్లుచప్పు ళ్లాయె । కోళ్లగుంపులుగూసె । వేళాయెయింతాట లేరా । నీళ్లు తెచ్చే వారి వెళ్లాయెసామినీ । కాళ్లాకుమొ్రక్కేను లేరా॥ ౩ గొల్లభామలురే పల్లెవాడలనుంచి । చల్లలమ్మవచ్చే లేరా । యిల్లాండ్లకిదిచెల్ల దల్లారివ చ్చేను । వల్లాకాదుయిపుడు లేరా॥ ౪ యిల్లుచేరువకాదు యీవేళవే గామె । వెళ్లవలెనుసామి లేరా । వల్లాజూచి రేపు వచ్చేదనూగాని। వల్లాభయింతాట లేరా॥ ౫ నీళ్లల్లోజాడాలు నెరువాకదీసేను । నెరజా ణమాయత్త లేరా । కూళ్లమారితొత్తు కుంటికధలుజెప్పె । కూతూరు యున్నాదిలేరా॥ ౬ చిత్తచంచలబుద్ధి చిత్రింగిపిన్నత్త । కొంపగుత్త లమారి లేరా । మెత్తానిగుణమూల పిన్నత్తకూతూరు । కత్తివంటిది సామిలేరా॥ ౭ కొత్తాదినాతోడికోడాలుతిత్తిలో । కొడవాలివంటిది లేరా । అత్తమామలకన్న ఆజ్ఞజేసెటితాత । ముత్తావలున్నామ లేరా॥ ౮ తినకరుచులుజెప్ప ధీరూడుమాబావ । దేశదిమ్మరివాడు లేరా । వె నుకతియ్యకతప్ప వెతకందివుతికేను । వెర్రివాడుమగడు లేరా॥ ౯ కన కవైఖరివార్త । గలచిత్రకారూడు । గడుసువాడుమరది లేరా । వె నుకకధలుజెప్పి । విధముదెల్పిటికుష్క । వేదాంతిమామామ లేరా॥ ౧౦ రద్దివచ్చునునేడు రచ్చాలనీసాటి । రాజూలువింటేను లేరా । బద్ధ వయిరముయింట్లో । బలువూగవచ్చాను బలభద్రానాయూకా లేరా॥ ౧౧ అచ్చంపురాగీడి అలకాలముంగిర । అందెకనుపడ లేదు లేరా । ప చ్చాలుచెక్కిన పాపాటచేర్పుక్క । పక్కాలొపడిపాయె లేరా॥ ౧౨ ప చ్చానిబంగారు పౌజూలకమ్మాలు । పతకాముపూడింది లేరా । పైట

చ్చయినావడ్డాణమేమాయెనోకాని । వెతగావలేసామిలేరా॥ ౧౩ సర సంపుజడబిళ్ల అరశిజూచితెవెన్ను । వరుసూకుపాయేనులేరా । సరస నల్లాపాము చాలూరయీపొద్దు । చేరేదయింటికిలేరా॥ ౧౪ యియ్యా ధూతోటి । సయ్యాటలెందాక । చెయ్యాదలచినావులేరా । వయ్యా రియెనమదలా । అయ్యాగోపాలూడ । కుయ్యాలించీవేగలేరా॥ ౧౫ ధరలోనావటపల్లె । వరరామకృష్ణయ్య । వరదూడవేగామెలేరా । క రిరాజవరదూడు । కరుణించివేగామె । గిరిరాజసుతనుతలేరా॥ ౬౩

హిందుస్తానితోడి — అట.

౧ గంధమిదుగోగోపబాలక । పొందుగానీవందుకో । చంద నాకర్పూరఅగరు । అందముగనీవలదుకో॥ గంధ॥ ౨ యిందుముఖనే। గంధమలదను । తొందరగనే బోవలె । సుందరాంగిజూచితేనను। నిం దెపాలుగజేసునే॥ యిందు॥ ౩ మల్లెపువ్వులహారమిదుగో । వల్లభామె డవేసుకో । కొల్లలుగరతి । కేళిసుఖమును । కోర్కెదీర్చువేగమే॥ గంధ॥ ౪ మందయానరొ । మల్లెపువ్వుల । దండలిప్పుడువల్లనే । సుం దరీననుజూచితేసూ । వాసనల్ పోడగట్టునే॥ యిందు॥ ౫ పూలదండ లనందుకొనియివి । పుండరీకుడవేసుకో । పూలపాన్పునపవ్వళించుము। పొద్దుబాయెనువేగమే॥ గంధ॥ ౬ పువ్వుబోణిపోవలేనె । పొద్దుచాలా బాయెనే । పువులహారము వేసితేయూ । పొలతిననుబాధించునే॥ యిం॥ ౭ ముద్దులివ్వుమమోహనాంగుడ । దిద్దుకొనినేనొచ్చితి । వద్దుపామ్మ నతిగదునీకును । వాంఛదీర్చుము వేగమే॥ గంధ॥ ౮ పల్లవాధరిముద్దు లిప్పుడు । వల్లగాదికమానవే । అల్లరిపాలవుదునేను । అతివనన్విడనా డవే॥ యిందు॥ ౯ ధరను(శ్రీ) యెనమదలవేణు । గోపబాలకన్యాయ మూ । వరకవీందు౹డు । నావటాపల్లె । రామకృష్ణాపోషకా॥ గంధ॥ ౧౦ సరసిజాక్షి । వేగమలదవె । సకలగంధం । బగరులు । సరసస ల్లాపంబులాడెద । సఖియరోవిరులేయవే॥ యిందు॥ ౧౧ కొమ్మపువ్వ

లహారములును । కోటిమన్మథతేజుకు । నిమ్మదిగమెడ వేశిచందన। మింతిశగమెబూసెనూ॥ గంధ॥ ౬౪

పూరికళ్యాణి — అటతాళం.

కృష్ణనీకుహారాతీ । కృపనుంచి జేకొనూము । నిష్టతోడనిచ్చితీని । నీరాజలోచానముద్దు॥ కృ॥ ౧ గజ్జలూనుఅందెలూను । ఘల్లుఘల్లుమోాియాగను । ముజ్జగంబులన్నిదిరిగి । నజ్జనూలబోిచేబాల॥ కృ॥ ౨ రాధరుక్మిణీసత్య । భామామనోహరుడ । యాదావవంశాబ్ధిచంద్ర । మాధావ జేకొనుమయ్యా॥ కృ॥ ౩ చిద్విలానశ్రీముకుంద। శ్రీహరిశ్రీవేణులోల । భద్రమూగ జేకొనూము భక్తవత్సలాగోపాల కృ॥ ౪ నెయ్యమూతో దాసులాను । కుయ్యాలించికనికరమున । సయ్యానరక్షించేమరు । నయ్యాగోపాలబాల॥ కృ॥ ౫ రామకృష్ణదాసపోష । క్షేమమూగ యేలుమయ్యా । కామక్రోధమోహమూలు కడకుద్రోసి గావుమయ్య॥ కృష్ణ॥ ౬౫

హిందుస్తానికాఫి — అటతాళం.

౧ హారతిజయరామునకును । హారతివ్వరే । హరునివిల్లువిరచినట్టి హరికీవేగమే॥ హారతి॥ ౨ సుందరాంగుడయినమా । యిందిరేశునకూ । మందయానలందరు । ఆనందముగనూ॥ హారతి॥ ౩ మందరగిరిధారుడయినమాధవునకూ । యిందుముఖులుగూడి గో । విందూనకునూ॥ హారతి॥ ౪ హిందుగ శ్రీ యేనమదలపురనివాసుకు । కుందరదనలందరుమూ । కుందునకునూ॥ హారతి॥ ౫ కామజనకుడయిన శ్రీ కమలనాభుకు । రమణులంతగూడి రామ । కృష్ణపోషుకూ॥ హారతి॥

సురట — ఏకతాళం.

౧ రఘుకులంబునబుట్టి । రాజావై విలశిల్లి । ఖగవూనదనుజాలఘాతజేసీ॥ ఆగామకల్పిత । అమితదయాపారా । భోగిభూషణస్తుత।

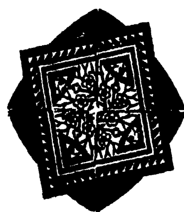
భోగశాయనరామ॥ మం॥ ౨ శ్రీతిని తాటకిగూల్చి । యతులయా గాచి । ప్రీతితో డుతరాత । నాతిజేసి॥ భీతిలేకనుహరుని । విల్లు మెవిరచి । శీతాను పెండ్లాడి । ఖ్యాతికెక్కినరామ॥ మం॥ ౩ ఘట్టిగ మీతండ్రి । పట్టాభిషేకాము । గట్టదాలచివా । శిష్టుబిలచీ॥ చుట్టాల కెల్లాను । శుభ లేకలంపింప । గుట్టు దేలసికైకా । రట్టు జేసెనురామ॥ మం॥ ౪ ఘట్టీగవనమూన । దిట్టముగానడగీన । బెట్టవరములురెండు బయలుజేసి॥ పట్టాముభరతునకు । గట్టిరాముని బరంపు । చెట్లాకునని దేను । జగదాభినుతరామ॥ మం॥ ౫ శీతాలక్ష్మణకూడి । పాతాళఅడవీకి । చేతవిల్లుబూని । జారగానే॥ హేతూవ దెలశినం । ప్రీతితోడుంత మునులు । సతతామునినుగొల్చు । జయరామరఘురామ॥ మం॥ ౬ మాయామ్రుగమును వేగ । వేయబోవగాను కాయువస్త్రముగట్టి । దశకంధయూవేషుబిచ్చంబాని । వెలదీనిరుఘుడిపించి । శౌర్యహాలేనిసీ తాను చోరుడైగొనెరామ॥ మం॥ ౭ అన్నదమ్ములుమీ । రతివేగిరమునాను । యినజునొద్దకుబోయి । హితవుజేసి॥ అనుపామబలశాలి । అయినవాలినిజంపి । వానారబలమునీ । వశముజేసుకురామ॥ మం॥ ౮ సంగాతి గావేశ్రిలి । వుంగారమియ్యాగ । అంగానకును వేగ । హనుమంతుడూ శృంగారమయినతా । రంగానముద్రామూ । ప్పొంగ చెంగునదాటి । పాలశికిచ్చెనురామ॥ మం॥ ౯ నీలూడుజాంబవంతాదీగకపులాతో । వారాధిబంధించి । వయిరాముగా॥ కేలూచుఅలంకా । పాడూజేసీద నుజా । ధీరూనిదున్రించీన । ధీరూడవౌరామ॥ మం॥ ౧౦ పరమాభక్తుండైన । వరవిభీషణుబిలచీ । గరిమతోడుతలంగా । కధిపుజేసి॥ గౌరావముగసూర్య చంద్రాదులావరకూ । స్థిరమూగనేలూమని । వరమిచ్చితివిరామ॥ మం॥ ౧౧ సీతానమేతవై । సకలవానరులాతో । సాకేతపురమూన । దాతవనుచూ॥ పాతాకులనుదున్రించి । పరమభక్తు

శ్రీ ఊనపదల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు

లతోను। ఖ్యాతిగపట్టాభి। షేకూడవై రామ॥ మం॥ ౧౨ వసుధనా
వటపల్లె। వర రామకృష్ణయ్య। దానపోషకచిద్వి। లాసప్రభూ॥ వాసి
గమమ్మెలు। వయ్యారిరామయ్య। దోసిలొగ్గితిమయ్య। దొరవాస
శ్రీరామ॥ మం॥ ౬౭

—♦ గద్య ♦—

ఇతి శ్రీ శ్రీ రాధారుక్మిణీ సత్యభామామనోహరుండగు
శ్రీ వేణుగోపాలా చరణారవింద మకరందా
స్వాదనేందిందిరాయ మానమానసుం
డును శ్రీమదావటపల్లె వంశపయః
పారావారరాకాకైరవాప్తుండును
సుకవిజనవిధేయుండునగు కౌశిక
సగోత్రోద్భవుండును గోపాల
కృష్ణాఖ్యద్వితీయపుత్త్రుండును
నగు రామకృష్ణదాసప్ర
ణీతంబైన శ్రీకృష్ణజావ
ళీలు సంపూర్ణము.

10127